

BULGARA ESPERANTISTO

MONATA ORGANO DE LA BULGARA ESPERANTISTA ASOCIO KAJ DE LA BULGARA ESPERANTO-INSTITUTO

Jarabono: 20 bulgaraj levoj

1 sv. fr. aŭ egalvaloro

Adreso: Sofio, Poŝtkesto 233

Anoncoj: 2 levoj je kvadrata

cm. Anoncetoj: 1 levo je vorto

Redaktoro: Sim. St. Hesapčiev

Nia librofesto

La 15-a de decembro — la naskiĝa tago de d-ro Zamenhof estas festata kiel festo de la esperanta libro por rememoro pri la ekbrilo de nova epoko en la homara historio.

Nia malgranda popolo — dissemita sur la tuta terglobo — vasta Esperantujo dum 44 jaroj jam kreis sian literaturon — originalan kaj tradukan. Al niaj unuaj verkistoj ni ŝaldas la komencon de nia literaturo, kiu ĉiam ĝis nun kreskis kaj kreskis, kaj ni esperu kreskos kaj kreskos en la estonto por la bono de l' homaro kaj pliriĉigo de la homara trezorejo.

Jen lastatempe aperis novaj grandaj modernaj verkistoj sur la kampo de nia literaturo. Jen Julio Baghy, Jean Forge, Kalocsay kaj multaj aliaj kiuj kreis kaj kreas, laboradas por pliriĉigi nian literaturon. Jen ankoraŭ vico da nekonataj kaj sennombraj batalantoj kaj laborantoj por la progresigo de nia nobla celo.

Gesamideanoj! Ni devas pruvi, ke ni vere ŝatas kaj taksas alte la laboron kaj klopodon de niaj verkistoj, tradukistoj, redaktoroj de gazetoj kaj revuoj. Kiel fari tion? Subtenante ilin morale kaj materiale, aĉetante kaj disvastigante nian literaturon kaj gazetaron.

Ke ĉiu konscia esperantisto almenaŭ la 15-an de decembro — je la nia librofesto — aĉetu librojn kaj abonu gazetojn. Tio estiĝu nia bona kutimo, nia tradicio! La societoj aranĝu tiukaze paroladojn pri la signifo de la esperanta libro kaj disvendadon de libroj. Tiu dato estu ankaŭ varbtago por „Bulgara Esperantisto“!

Nia lingvo vivis en la ĉiutaga uzado kaj en nia literaturo. Ĝi konserviĝis nur dank' al la libro — al la esperanta libro.

Ni subtenu ĝin!

Ni pruvu, ke ni vere taksas la laboron de ĉiuj pioniroj en tiu agadkampoj!

S. St. H.

Пѣтешествието на Шереръ

Нашиятъ съидейникъ г-нъ Йосифъ Р. Шереръ — пратеникъ на Международния Централенъ Комитетъ вече привършва своето пѣтешествие. Скоро той ще бѣде гостъ и на България. Въ София той ще пристигне и ще говори на 10. декемврий. На 12 с. м. ще бѣде въ Враца и ще продължи ната-

тъкъ въ Северна България. Последна сказка ще има въ Пловдивъ и следъ това пакъ презъ София ще замине за Югославия и Америка. Ще престои въ България всичко 12 дни. Въ своитѣ сказки той ще говори и на теми изъ самото си пѣтуване.

БЪЛГ. ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗЪ
ЦЕНТРАЛЕНЪ КОМИТЕТЪ

№ 57

23 ноемврий 1931 год.

София

Окръжно № 2

До всички секции на
Съюза, делегати на ЦЕА
и отдѣлни есперантисти.

Драги съидейници,

Отдавна разпратихме окръжно № 1, обаче съ съжаление трѣбва да констатираме, че много малко д-ва отговориха на него, а още по-малко пратиха абонаменти за „В. Е.“ Нека д-вата да побързатъ и незабавно да събератъ и пратятъ абонаменти за да може органътъ да се издава на време. Нека не се забравя, че „който дава на време, дава двойно“.

Сжщо така малко д-ва сж се присъединили къмъ съюза. Тази незагриженостъ е само въ вреда за цѣлото движение, защото безъ редовни връзки между Ц. К. и дружествата, се пречи на работата въобще и резултатитѣ отъ труда ни често пжти сж незначителни. Нека незабавно всички дружества да влѣзатъ въ връзка съ Ц. К., като на време съобщаватъ за всичко, което става, за да може да се хроникира въ „В. Е.“ на време.

Най-настоятелно молимъ, щото дружествата незабавно да се присъединятъ, като платятъ поне за петъ члена по 27 лв., следъ което ще получатъ членскитѣ си карти, та да се смѣтатъ като редовни секции на съюза. Тамъ кждето има почва да се основатъ нови дружества, нека се иска съдействието и съветитѣ на Ц. К., който винаги е готовъ да се отзове. За основаване и засилване на дружествата да се използватъ курсоветѣ, които се водятъ. Напоследъкъ сж основани нови д-ва: „Prospero“ въ Радомиръ и „Espero“ въ Ржжево-Конаре — Пловдивско. Възобновено е старото д-во „Lumo“ въ В.-Търново.

15 декемврий, като рожденъ день на д-ръ Заменхофъ, се чествува вече редъ години като день на Есперантската книга. За този день дружествата да устроятъ малки интимни вечеринки, а кждето може, — и нѣщо по-вече съ сказки за значението на Есперантската книга и да устроятъ продажба на книги. Нека всѣки есперантистъ да купи за този день поне една книга, или да се абонира за „В. Е.“. Поржчки да се правятъ до Ц. К. споредъ ценоразписа въ „Bulg. Esperantisto“. Всѣкога въ предплата.

Презъ коледната ваканция пжтуващиятъ пропагандаторъ на съюза — секретарьтъ на сжщия — Симеонъ Ст. Хесапчиевъ ще направи нѣколко сказки въ градове и по-голѣми села въ Северна България между София и Горна-Орѣховица. Дружествата които желаятъ това, да съобщятъ на време на Ц. К., за да се нареди точна програма.

Въ много скоро време г. Ат. Д. Атанасовъ—Ада ще говори по предавателя на „Родно Радио“ за Есперанто. Точно кога ще се държи сказката, ще съобщимъ допълнително. Молимъ дружествата, които иматъ възможность да слушатъ предаването на сказката, да ни съобщятъ на времето си, какъ сж чули предаването.

Очаквайки въ най-скоро време изпълнението на горното и Вашия бързъ отговоръ,

Ви поздравяваме съидейнишки. За Ц. К.

Председатель: Г. Актарджиевъ

Секретарь: Сим. Ст. Хесапчиевъ

Bulgara Esperanto-Instituto Ekzamena komitato

Изпита въ Ст. Загора издържаха:

за преподаватели:

1. Давидъ Сасоновъ — Станимака.
2. Никола Мариновъ — Севлиево.
3. Симеонъ Балтаджиевъ — Бѣла.
4. Ив. Шиваровъ — Пловдивъ.
5. Йорданъ Луповъ — Т. Пазарджикъ.

за владѣне езика:

Слава п. Божилова — Самоковъ.

На всички тѣзи ще се пратятъ временни свидетелства.

Ив. Шиваровъ и Йорд. Луповъ да изпратятъ първиятъ 50, а вториятъ 150 лв., следъ което ще си получатъ временното свидетелство.

Rozo de la tombo de Homero

(Граматически, синтаксовъ, логически, речниковъ разборъ)

(Продължение отъ брой 9-10 на XII годишнина)

„Ĉi tie¹ kuŝas la plej granda² kantisto de la tero!“ diris la rozo, „super³ lia tombo mi volas bonodori, sur ĝin⁴ mi volas ŝuti miajn foliojn,⁵ kiam la ventego⁶ ilin deŝiras⁷ de mi. La kantisto de Iliado fariĝis tero en la tero, el kiu mi kreskas. Mi, rozo de la tombo de Homero, estas tro⁸ sankta, por ke mi floru⁹ por la kompatinda¹⁰ najtingalol“.

Kaj la najtingalo kantis tiel longe,¹¹ ĝis¹² ĝi¹³ mortis de¹⁴ sopirado.

La kamelpelisto¹⁵ venis kun siaj¹⁶ ŝargitaj kameloj kaj siaj nigrĵ sklavoj. Lia malgranda knabo trovis la mortintan¹⁷ birdon; la malgrandan kantiston li enterigis en la tombo de la granda Homero; kaj la rozo tremis¹⁸ en la vento. Venis la vespero, la rozo kunkunfaldis¹⁹ siajn foliojn pli dense¹⁹ kaj songis, songis, ke estas belega²⁰ luma tago.

(Daŭrigota)

1. Думичката „ĉi“ поставена предъ или следъ нѣкои показателни мѣстоимена, или наречия придава на последнитѣ понятието за близость: „tie“ — тамъ, „tie ĉi“, или „ĉi tie“ — тукъ; „tio“ — онова, „tio ĉi“ — това и т. н. При „tio“ и „tiu“ тя въ много случаи може да не се употрѣби. При „tie“ тя винаги се поставя, защото „tie ĉi“ и „tie“ винаги се строго различаватъ.

2. *La plej granda*. Посрѣдствомъ „plej“ се образува превъзходната степенъ на сравнение (superlativo). Последната се употрѣбява при най-малко три сравняеми. Обикновено успоредно съ „plej“ върви и „el“: Mi estas plej alta el ĉiuj. „El“ се поставя предъ думата, която изразява тѣзи нѣколко

нѣща или предмети, между които е и въпросното сравняемо.

3. „Super“ е предлогъ за мѣсто и се различава отъ „sur“ по следното: „sur“ показва, че единъ предметъ заема такова мѣсто въ пространството че той е по-високо отъ другъ, но непосредствено се допира до него; между двата предмета нѣма разстояние. „Super“ показва, че единъ предметъ е по-високо отъ другъ и че между тѣхъ има разстояние. Така ако кажемъ: „La lampo estas sur la tablo“ и „la lampo estas super la tablo“, разбираме, че въ първия случай лампата се непосредствено допира до масата, а въ втория, — че тя е по-високо и между нея и масата има разстояние. Още

по-ясно става това, ако вмѣсто „estas“ употребиме други глаголи по-подходящи напримѣръ: „staras“ и „pendas“. Тогава ще имаме: „La lampo staras sur la tablo“ и „la lampo pendas super la tablo“.

4. *Sur ĝin*. Тука е употребенъ винителния падежъ за да покаже посоката на движението. Безъ винителенъ падежъ би се разбрало не действие насочено къмъ нѣщо, а само стоене, че нѣщо се намира нѣкжде.

5. *Miajn foliojn* е прѣко допълнение въ изречението. То отговаря на въпроса: кого, какво, или що. Питаме: *kion mi volas ŝuti sur ĝin?* Отговаряме: *miajn foliojn*. Прѣки допълнения иматъ глаголитъ, които показватъ, че действието излиза отъ едно лице и преминава, насочва се, пада върху друго. Последното бива прѣкото допълнение. Глаголи, които иматъ прѣко допълнение се наричатъ преходни (*transiraĵ, transitivaj*): *havi, bati, manĝi, ĵeti, skribi, tranĉi, aŭskulti, vidi, rigardi* и т. н. и т. н.

6. *Ventego*. Наставката „e g“ дава идеята за увеличение, усиление на степенята на основния смисълъ: „vento“ — вѣтъръ „ventego“ — буря.

7. *Deŝiras* — откъсва; „ŝiras“ — кжса. Тукъ предлогътъ „de“ е употребенъ като представка както и на български.

8. *Tro* има значение по-силно отколкото „tre“. Напримѣръ подъ думата „trograndigi“ разбираме да се направи нѣщо по-голѣмо, отколкото може да бжде, да се преувеличи). „Tre granda“ — много голѣмъ, а „tro granda“ — извънредно голѣмъ.

9. *Por ke* служи за връзка на изреченията въ подчинително наклонение.

10. Наставката „ind“ означава: „който заслужава да бжде...“ Употребява се при преходни глаголи, тъй както и „ebl“, напримѣръ: „admirinda“ който заслужава възхищение; „batinda“ — който заслужава

да бжде битъ и т. н.

11. *Tiel longe* — тъй дълго (употребено е за време). Може да се каже и: „tiom longe“.

12. „ĝis“ тукъ се превежда съ „докато“. Не е необходимо да се каже: „ĝis kiam“. Така изречението е по-леко и непретрупано.

13. „ĝi“ се употребява за предмети или за животни, на чийто полъ не обръщаме внимание. Когато говоримъ за животно въобще, употребяваме мѣстоимѣнието „ĝi“. Когато пъкъ искаме да различимъ пола, ще употребимъ съответно „li“ или „ŝi“.

14. Предлогътъ „de“ тукъ означава причина и споредъ това е сходенъ по значение съ „pro“.

15. *Kamelpelisto* — камиларъ, който кара камили. „Kamelisto“ само не е напълно опредѣлено. Можемъ да образуваме и „kamelposedanto“, „kamelvendisto“.

16. Възвратното мѣстоиме се употребява само за трето лице (единствено и множествено число). Тука имаме: „дойде съ своитѣ натоварени камили“. Ако кажемъ: „kupi liaj“ — „съ неговитѣ“ ще разберемъ за друго, четвърто лице.

17. *Mortinta* е *aktiva participo adjektivo de pasinta tempo*.

18. *Tremis*. Глаголътъ „tremi“ изразява действие несвършено, продължително и миналото му време се превежда съ минало несвършено. Съ представката „ek“ образуваме отъ него глаголъ, който изразява кратко, моментално действие, или начало на действие: „ektremis“ — потрепера, трепна.

19. Повтарянето на „kupi“ като представка е да усили смисъла. „Kupifaldis“ — сви; „kunkunfaldis“ би значило сви силно, което се дообяснява и отъ pli dense, сви по-нагжсто.

20. *Bela* — красивъ; „belega“ — особено красивъ, много красивъ, който се отличава съ своята красота.

Vortara komitato

Kiel oni ne devas skribi kaj paroli en Esperanto

Depost, deantaŭ

Употрѣбата на сложнитѣ предлози ни дава това предимство, че чрезъ тѣхъ изразяваме по-ясно мисълта си. Вмѣсто само „de“ — предлогъ съ обща употрѣба, можемъ да употрѣбимъ: *desur, depost, deantaŭ, deĉe* и т. н.

При горнитѣ два предлога, обаче, когато се употрѣбаватъ за време, се правятъ много груби грѣшки. Напримѣръ отъ мнозина чуваме следнитѣ изрази:

Mi estas esperantisto depost 6 jaroj.

Mi estas esperantisto depost la jaro 1925-a.

Въ тѣзи два случая, обаче, смисла, който искатъ да предадатъ съ „depost“ е различенъ.

Ако сега имаме 1931-а год., изречението „Mi estas esperantisto depost 6 jaroj“ би значило: Азъ съмъ есперантистъ отъ 1937 год., защото следъ 6 год. ще бѣде действително 1937 год.

Имаме изречението:

„Mi estas esperantisto depost la jaro 1925-a“. Това означава: „Азъ съмъ есперантистъ отъ 1925 год.“ (значи билъ съмъ есперантистъ презъ 1926, 27 и т. н.)

Изречението: „Азъ съмъ есперантистъ отъ 6 години“ ще предадемъ на Есперанто така: *Mi estas esperantisto deantaŭ 6 jaroj*. Това означава: Билъ съмъ есперантистъ преди 1 година, преди 2 год., и преди 6 год. и отъ тогава насамъ съмъ есперантистъ.

Значи, имаме следнитѣ изрази:

Mi estas esperantisto depost la jaro 1925-a.

Mi estas esperantisto deantaŭ 6 jaroj.

Multaj, multe da, pluraj

Изразитѣ „multe da“ и „multaj“ не означаватъ точно едно и сѣщо, обаче, мнозина есперантисти погрѣшно ги смѣсватъ.

„Multe da“ поради своето окончание на *наречие* означава „голѣмо количество“.

„Multaj“ е числително съ окончание на *прилагателно* и се употрѣбва въ единствено и множествено число.

При „multaj“ се наблѣга на *отдѣлнитѣ* единици, които съставятъ цѣлото, „multe da“ показва, че количеството е голѣмо безъ резлика на това, дали отдѣлнитѣ единици сж много или не.

Да предположимъ, че имаме две много голѣми и еднакви купчини камъни. Първата купчина състои отъ 20 голѣми камъка, а втората отъ 3000 камъка, разбира се, малки.

Понеже казахме, че дветѣ купчини сж еднакви и голѣми, *количеството* на камънитѣ въ дветѣ купчини е голѣмо и еднакво.

И въ двата случая количеството изразяваме чрезъ „multe da ŝtonoj“.

Броятъ, обаче, не е еднакъвъ въ двата случая.

Първата купчина съдържа малко по брой камъни (*malmultaj*), понеже тѣ сж само двадесетъ.

Втората — съдържа много по брой камъни (*multaj*), понеже тѣ сж 3000.

Прочее: за да изразимъ *количеството*, казваме въ двата случая „multe da ŝtonoj“, а за да изразимъ *броя* (като смѣтаме отдѣлнитѣ камъни) ще кажемъ: „La unua amaso enhavas malmultajn ŝtonojn kaj la dua — multajn“.

„Multe da“ изразява количество, „multaj“ — брой.

„Multe da“ и „multaj“ не всѣкога се съвпадатъ, което виждаме отъ горнитѣ примѣри. Шепя пѣсъкъ е малко количество, обаче, съдържа много отдѣлни пѣсъчинки.

Въ всички езици има сѣществителни, които се употрѣбаватъ само въ единствено число (по латински „singularia tantum“) и други, които се

употрѣбаватъ само въ множествено число („pluralia tantum“) напримѣръ на Есперанто: brano, faruno, fromaĝo, fulgo, rapo, pirgo, salo и др.

Може да се каже; „unu papriko“, „multaj paprikoj“ за да изразиме брой, но „unu pirgo“ не изразява нито количество, нито брой.

Ако можемъ да кажемъ, нека се изразя най-общо, „unu —o“, можемъ сжщо да кажемъ „multaj —oj“.

Въ примѣра:

Multajn farunojn oni proponis al mi, sed neniu el ili taŭgis, думата „faruno“ означава отдѣленъ видъ, качество брашно.

Сжщо различни сж изразитѣ: „Tri supoj estas en la manĝokarto“ и „Tri porcioj da supoj“.

Примѣрътъ отъ българския езикъ „износъ на български гроздя“, има предъ видъ отдѣлни видове.

Разликата между „kelkaj“ и „kelke da“ е сжщата.

„Plugaj“ означава „повече отъ единъ“ като противоположность на „единъ“. Петъ камѣка сж „plugaj ŝtonoj“, но не „multaj“.

Zamenhof verkis plurajn versaĵojn, sed ili ne estas multaj.

S. St. H.

Nikolaj Rajnov

La donacoj de l' kompato

I.

Tie, kie la suno levigas, en antikva tempo estis grandaj sepetaĝaj turoj. En tiuj ĉi turoj dum tutaj noktoj sidis astrologoj kaj esploris la vojon de l' astroj.

Iun nokton ĉiuj astronomoj ekvidis sur la ĉielo strangan stelon. Laŭ sia brilo ĝi superis la aliajn stelojn. Ĝi estis ruĝa kiel vino kaj granda kiel la suno.

Ĉiuj astronomoj ekmeditis pri tio, kion la stelo antaŭdiras. Ili malfermis malnovajn librojn kun antikvaj signoj kaj penis ekscii la misteron de la stelo.

Sed la stelo ne estis vidita alian fojon kaj la astronomoj ne konis ĝin.

Tiam Baltazar, la malplej maljuna el la astronomoj, malfermis libreton ornamitan per strangaj skribsignoj kaj malkovris la misteron de la stelo.

Li kunvenigis la astronomojn kaj diris al ili:

„Granda reĝo naskiĝis, Lia nomo estos Kompato. Ni iru al li pilgrime!“

Ĉiuj pretiĝis por vojaĝi.

Kaj ĉiuj ekvojaĝis al li pilgrime. Ĉiu portis sian donacon, por proponi ĝin al la novenaskita reĝo.

II.

Fine ekvojaĝis Baltazar. Sed li ne sukcesis trovi donacon, ĉar li ne sciis kia donaco konvenas al Tiu, kies nomo estas Kompato.

Kaj Baltazar ekvojaĝis por serĉi donacon por Li.

Kiam li alvojaĝis malproksiman urbon, kie oni vendadis multekostajn perlojn, li vidis malsobran filon, starantan super sia patrino kun tranĉilego, intencante mortigi ŝin.

La patrino lamentis kaj petis sian filon ne fari la malprudentan agon. Ĝuste en la sama momento, serpento ĉirkaŭpremis liajn pledojn intencante ekmordi lin per sia venena buŝo.

La patrino jetis sin kaj premis per mano la serpenton por akcepti la venon de ĝiaj dentoj.

Tri nigraj gutoj da sango falis el la vundo de l'patrina mano. Kaj tiuj ĉi gutoj fariĝis tri nigrevioletoj ametistoj.

Baltazar prenis la ametistojn, ĉar ili estis kara donaco por Tiu, kies nomo estas Kompato.

Kaj li revenis laŭ la vojo al Pale-

stino, klen gvidis lin la granda ruĝa stelo.

Li ekvojaĝis por serĉi Tion, al kiu li portis donacojn.

Sed kiam li vojaĝis tra la dezerto de la Morta maro, rabistoj kaptis lin, forprenis de li la multekostajn ŝtonojn kaj sklavigis lin.

III.

La rabistoj vendis Baltazaron al la supera juda pastro (rabeno) Ana. La rabeno forliberigis la sklavon, ĉar la jaro estis julilea.

Sed Baltazar ne volis viziti la junan reĝon ne portante donacojn. Li petis la rabenon doni al li la ametistojn.

La supera rabeno Ana diris al Baltazar, ke li donus la ametistojn, se li servus ankoraŭ tridek jarojn — po dek por ĉiu ametisto.

Baltazar ree fariĝis sklavo.

La jaroj pasadis malfacile, sed la sklavo sciis por kio li servas. Li memoris, ke tiuj ĉi tridek jaroj estas la kosto de l' donacoj.

Kiam la tridek jaroj forpasis, Ana forliberigis sian sklavon. Li donis al li la tri ametistojn kaj veston el lino.

Baltazar eliris en la korton de la rabeno kaj tie li trovis grandan amason da homoj.

La amaso puŝiĝadis por vidi ion. Ĉiuj buŝoj ridis kiel malica homo kaj la okuloj de la kunvenintoj brilis de ĝojo.

La amaso ekiris al la loko, nomata Golgota, kio signifas Loko de kranio.

Baltazar ankaŭ ekiris tien por vidi. Ĉe la vojkrucoj li ekvidis, ke la amaso insultis iun kriante:

— Levu lin! Batu lin! Ni volas, ke li mem portu sian krucon!...

Baltazar vidis junan homon kun kavigintaj vangoj kaj kun Dieca vizaĝo. Li estis falinta kaj vane pensis ekporti denove sian pezan krucon.

Tiam Baltazar alliris al li kaj levis la krucon per siaj fortaj brakoj.

La amaso komprenis, ke li estas la sklavo de l' rabeno kaj ne kuraĝis kontraŭagi, ĉar Baltazar estis forta kaj ili timis lin.

Tuj postkiam oni alvenis Golgota'n, oni enpikis krucojn en la teron kaj krukumis la martiron inter du rabistoj.

IV.

Je la sesa horo la suferanto lamentis apenaŭ aŭdeble:

— Mi soifas!...

Baltazar alportis akvon en sia mano kaj proksimiĝis al la kruco.

Kaj en la mano estis restintaj nur tri gutoj...

La suferanto ekvidis Baltazaron kaj turnis al li siajn okulojn plenajn je kvieteco kaj dankemo.

Tiam Baltazar eksciis, ke Tiu ĉi estas la Reĝo, por kiu li portis donacojn dum tridektri jaroj.

Li falis vizaĝaltere antaŭ la krucumito, preĝis al Li kiel al Dio kaj proponis al Li la donacojn.

Jesuo ekrigardis lin senparole kaj kviete, sed ne povis preni la donacojn, ĉar li estis najlita.

La popolamaso vidis tion kaj oni ĵetis sin al Baltazar kriegante:

— Tiu ĉi ankaŭ estas lia adeptol Mortigu lin!

Kaj Baltazar falis sub la krucon trapikite per glavo. Tri larmoj el la okuloj de Jesuo falis sur lin.

Tie kie la larmoj falis, eksplodis violkolora flamo. La tri flamoj altiĝis supren kaj atingis la ĉielon...

Kaj brilas eĉ ĝis nun Baltazar en la ĉielo kun siaj tri vundoj kaj tri ametistoj — donacoj de l' kompato.

Kaj li brilas eĉ ĝis nun en la steloj de la Suda Kruco.

el la bulgara:

Simeon St. Hesapĉiev

Ni kaj Esperanto

Lingva evoluo

La lingvo estas vivanta organismo. Al ĝi influas certaj sociaj kaj ekonomiaj kondiĉoj. Tial ĝi konstante kaj daŭre ŝanĝiĝas. Ĝi ĉiam perfektiĝas kaj konformiĝas al la formoj de l'koncernaj epokoj. La lingvo evoluas.

Zamenhof genie komprenis la fundamentajn principojn de la vivanta lingvo. Pro tio li nur *iniciatis* la lingvon internacian kaj donis ĝin al komunaj uzo kaj prilaboro. Li diris ja ke: la formoj malnovaj arkaikigos kaj cedos al la novaj kaj modernaj formoj. Kaj tiel okazis.

Praktika plibonigo

Praktika uzo kaj reĝustigo. Jen estas la plej severa kaj preciza kritiko. Ne vane Zamenhof dum longaj jaroj elparoladis en sia lingvo antaŭ ol aperu publike kun ĝi. Kaj multon ankoraŭ aldonis la ceteraj uzo kaj praktikado.

La malfacile elparolebla h malrapide sed certe jam malaperas. Ĝin anstataŭis la facila kaj eleganta k. Tiel nun ni skribas: arkaika, mekaniko, tekniko, kemio, kimerio, krestomatio ktp., sed ne — arhaika, mehaniko, tehniko, himio, himerio, hrestomatio ktp. La Zamenhof'a Ĥinujo fariĝis jam Ĉinujo kaj Ĉinio. Same hino — ĉino.

La finaĵo latina -a c i o en la praktiko montriĝis superflua kaj malbela balasto. Tial ni ne plu diras: rezignacio, inaŭguracio, evoluacia, iluminacio, dekoracii, situacio ktp., sed ni preferas la mallongajn: rezigno, inaŭguro, evolua, iluminio, dekori, situo ktp. Ni same havas nun la formon abstinu, abstinulo por la iamaj abstinenci, abstinenculo. Sed tamen la praktiko ne haltis tie ĉi kaj ni parolas jam pri kino, foto kaj aŭto, sed ne pri kinemotografo, fotografajo kaj aŭtomobilo.

Neologismoj

La afiksoj esperantaj donas al ni tre vastan eblon de esprimado per minimuma vortaro. Tamen la ofta uzo kaj ripetado de l' afiksoj faras la frazon malbela rigida kaj peza. Jen kial modernaj verkistoj kaj progresemaj esperantistoj prefere uzas:

trajno anstataŭ — vagon-aro

traŭbo — vin'ber-aro

humida — mal-sek-eta

gapi — rigard-aĉi

fekunda — fruktodona

eburo — elefant-osto

vito — vinber-ujo

bremso — vagonar-halt-ig-ilo ktp.

Ni ĉiam memoru la trafan konsilon de Ĉefeĉ: „En la lerta uzo kaj forlaso ne nebezonaĵoj sufiksoj konsistas la bona esperanto-stilo“.

Kuraĝe kaj elegante

La plej alta grado de posedo de iu ajn lingvo manifestiĝas en la parolado de l' homo. Inter ni troviĝas multe da samideanoj, kiuj skribe kaj komprene posedas Esp-on perfekte. Sed malmultaj estas tiuj, kiuj egale bone parolas ĝin. Kial? Ĉar ni tre malofte havas la okazon uzi parole la lingvon. Kaj kiam ni havas ĝin — ni ne kuraĝas. Ĉiu bona esperantisto devas parole uzi nian lingvon flue kaj korekte. Kaj tio ĉi estas atingebla nur per atenta kaj insistanta ekzercado.

— Kuraĝe kaj elegante!

Moderna Esperanto

Sendube la stilo de Zamenhof restas ne superita. Sed de tiam pasis multaj jardekoj. La vivo ŝanĝiĝis. Ĉio estiĝis moderna. Ankaŭ Esperanto.

La moderna Esperanto troviĝas en la lastaj verkoj de niaj plej bonaj verkistoj originalaj. Ili estas: Julio Baghy, Kolomano Kolosay, Edmond Privat, Jean

Forge, Teo Jung kaj aliaj. Ilia stilo karakteriziĝas per sia mallonga kaj eleganta frazo. Tie regas la dinamikeco de niaj alarmaj tagoj. Tie dancas ĉiuj koloroj ĉe la ĉielarko. Kaj el ĉio ĉi sprucas la aromo de la forpasantaj tagoj.

Ni legu la verkojn de niaj originalaj verkistoj. Ili donacas al ni modernan stilon kaj elegantan parolon. Kaj ni fariĝos bonaj esperantistoj.

Parsifal

Letero pri la deveno de Esperanto

Писмо за произхода на Есперанто

...Vi demandas min, kiel aperis ĉe mi la ideo krei lingvon internacian kaj kia estis la historio de la lingvo Esperanto de la momento de ĝia naskiĝo ĝis la nuna tago? La tuta publika historio de la lingvo, t. e. komencante de la tago, kiam mi malkaŝe eliris kun ĝi, estas al vi pli malpli konata; cetere ĉi tiun periodon de la lingvo estas nun, pro multaj kaŭzoj, ankoraŭ neoportune tuŝadi; mi rakontos al vi tial en ĝeneralaj trajtoj sole la historion de la naskiĝo de la lingvo.

... Питате ме, какъ се е появила у мене идеята да създамъ международенъ езикъ и каква бѣше историята на езика Есперанто отъ момента на неговото раждане до день днешенъ. Цѣлата публична исторія на езика, т. е. като се почне отъ деня, когато азъ открито излѣзохъ съ него, ви е горе-долу позната; прочие, този периодъ на езика сега, по много причини, е още неудобно да се засѣга; затова ще ви разкажа въ общи черти само исторіята на раждането на езика.

Estos por mi malfacile rakonti al vi ĉion ĉi tion detale, ĉar multon mi mem jam forgesis. La ideo, al kies efektivigo mi dediĉis mian tutan vivon, aperis ĉe mi — estas ridinde ĝin diri — en la plej frua infaneco kaj ĝis la nuna tempo peniam min forlasadis; mi vivis kun ĝi kaj eĉ ne povas imagi min sen ĝi. Ĉi tiu cirkonstanco parte klarigos al vi, kial mi kun tiom da obstineco laboris super ĝi kaj kial mi, malgraŭ ĉiuj malfacilaĵoj kaj maldolĉaĵoj, ne forlasadis tiun ĉi ideon, kiel ĝin faris multaj aliaj, laborintaj sur la sama kampo.

Трудно ще ми бжде да ви разкажа всичко това подробно, защото много нѣщо азъ самъ съмъ забравилъ. Идеята, на чието осществяване посветихъ цѣлия си животъ, се появи у мене — смѣшно е да го кажа — въ най-ранно детинство и до день днешенъ никога не ме е оставяла; азъ живѣя съ нея и даже не мога да си представя себе си безъ нея. Това обстоятелство отъ часть ще ви обясни, защо съ толкова упоритостъ азъ работихъ надъ нея и защо, въпреки всички трудности и горчивини не съмъ оставялъ тази идея, както сж направили много други, работили въ сжщото поле.

Mi naskiĝis en Bjelostok, gubernio de Grodno. Ĉi tiu loko de mia naskiĝo kaj de miaj infanaj jaroj donis direkton al ĉiuj miaj estontaj celadoj. En Bjelostok la loĝantaro konsistas el kvar diversaj elementoj: Rusoj, Poloj, Germanoj kaj Hebreoj; ĉiu el ĉi tiuj elementoj parolas apartan lingvon kaj

Роденъ съмъ въ Бѣлостокъ, губерния Гродно. Това мѣсто на моето раждане и на детскитѣ ми години даде насоки на всичкитѣ ми бждащи стремежи. Въ Бѣлостокъ населението състои отъ четири различни элемента: руси, поляци, германци и евреи; всѣки отъ тѣзи елементи говори отдѣленъ

neamike rilatas la aliajn elementojn. En tia urbo pli ol aliloke la impresema naturo sentas la multepezan malfeliĉon de la diverslingveco kaj konvinkiĝas ĉe ĉiu paŝo, ke la diverseco de la lingvoj estas la sola, aŭ almenaŭ la ĉefa kaŭzo, kiu disigas la homan familion kaj dividas ĝin en malamikajn partojn. Oni edukadis min kiel idealiston; oni min instruis, ke ĉiuj homoj estas fratoj, kaj dume sur la strato kaj sur la korto, ĉio ĉe ĉiu paŝo igis min senti, ke homoj ne ekzistas: ekzistas sole Rusoj, Poloj, Germanoj, Hebreoj k. t. p. Ĉi tio ĉiam forte turmentis mian infanan animon, kvankam multaj eble ridetos pri ĉi tiu „doloro pro la mondo“ ĉe infano. Ĉar al mi tiam ŝajnis, ke la „grandaĝaj“ posedas ian ĉiopovan forton, mi ripetadis al mi, ke kiam mi estos grandaĝa, mi nepre forigos ĉi tiun malbonon.

Iom post iom mi konvinkiĝis, kompreneble, ke ĉio ne fariĝas tiel facile, kiel ĝi prezentigis al infano; unu post la alia mi forĵetadis diversajn infanajn utopiojn, kaj nur la revon pri unu homa lingvo mi neniam povis forĵeti. Malklare mi iel min tiris al ĝi, kvankam, kompreneble, sen iaj difinitaj planoj. Mi ne memoras kiam, sed en ĉiu okazo sufiĉe frue, ĉe mi formiĝis la konscio, ke la sola lingvo internacia povas esti nur ia neŭtrala, apartenanta al neniu el la nun vivantaj nacioj. Kiam el la Bjelostoka reala lernejo (tiam ĝi estis ankoraŭ gimnazio) mi transiris en la Varsovian duan klasikan gimnazion, mi dum kelka tempo estis forlogata de la lingvoj antikvaj kaj revis pri tio, ke mi iam veturados en la tuta mondo kaj per flamaj paroloj inklinados la homojn revivigi unu el ĉi tiuj lingvoj por komuna uzado. Poste, mi jam ne memoras kiamaniere, mi venis al la firma

езикъ и враждебно се отнася къмъ другитѣ. Въ такъвъ градъ повече отколкото на друго мѣсто впечатлителната природа чувствува тежкото нещастие на разноезичието и се убеждава на всѣка крачка, че различieto на езицитѣ е единствената, или поне главната причина, която раздѣля човѣшкото семейство и го дѣли на неприятелски части. Възпитавахъ ме като идеалистъ: учеа ме, че всички човѣци сж братя, а въ това време на улицата и въ двора, всичко на всѣка крачка ме караше да чувствувамъ, че човѣци не сществуватъ: сществуватъ само руси, поляци, германци, евреи и т. н. Това всѣкога силно мжчеше моята детска душа, макаръ че мнозина може да се посмѣятъ на тази „болка за свѣта“ у едно дете. Понеже тогава ми се струваше, че „голѣмитѣ“ притежаватъ нѣкаква всемогъща сила, повтаряхъ си, че когато бжда голѣмъ, азъ непременно ще премахна това зло.

Малко по малко азъ се убедихъ, разбира се, че всичко не става тъй лесно, както се представя на едно дете; една следъ друга азъ отхвърляхъ разни детски утопии и само мечтата за единъ човѣшки езикъ никога не можахъ да отхвърля. Нѣкакъ неясно се влѣчехъ къмъ нея, макаръ разбира се, безъ нѣкакви опредѣлени планове. Не помня, кога но въ всѣки случай доста рано, очерта се въ съзнанието ми, че единствениятъ международенъ езикъ може да бжде само нѣкакъвъ неутраленъ, койго не принадлежи на никоя отъ сега живѣещитѣ нации. Когато отъ Бѣлостошкото реално училище (тогава то бѣше още гимназия) преминахъ въ Варшавската втора класическа гимназия, известно време ме подмамвахъ древнитѣ езици и азъ мечтаехъ за това, че нѣкога ще пжтувамъ по цѣлия свѣтъ и съпламенни слова ще карамъ човѣцитѣ да възкресятъ единъ отъ тѣзи езици

konvinko, ke ĉi tio estas nebla, kaj mi komencis malklare reŭi pri nova arta lingvo. Mi ofte tiam komencadis iajn provojn, elpensadis riĉegajn deklinaciojn kaj konjugaciojn k t. p. Sed homa lingvo kun sia, kiel ŝajnis al mi, senfina amaso da gramatikaj formoj, kun siaj centoj da miloj da vortoj, per kiuj min timigis la dikaj vortaroj, ŝajnis al mi tiel artifika kaj kolosa maŝino, ke mi pli ol unufoje diradis al mi: „for la revoj! ĉi tiu laboro ne estas laŭ homaj fortoj“, — kaj tamen mi ĉiam revenadis al mia revo.

(Daŭrigota)

за обща употреба. После, вече не помня по какъвъ начинъ, дойдохъ до твърдото убеждение, че това е невъзможно и започнахъ неясно да мечтая за новъ изкуственъ езикъ. Тогава често започвахъ нѣкакви опити, измислѣхъ много богати склонения и спрежения и т. н. Но човѣшкиятъ езикъ съ своя, както ми се струваше, безкраенъ сборъ отъ граматични форми, съ своитѣ стотици хиляди думи, съ които ме плашеха дебелитѣ речници, ми се струваше тѣй изкусна и грамадна машина, че по-вече отъ единъ пѣтъ съмъ си казвалъ: „захвърли мечтитѣ! тази работа не е по човѣшки сили“, — и все пакъ азъ всѣкога се връщахъ къмъ мечтата си.

(Следва.)

Bulgara gazetaro kaj Esperanto

Подъ горното заглавие ще даваме въ всѣки брой на Bulgara Esperantisto библиографиченъ списъкъ на всички български списания и вестници, които печататъ статии за Есперанто или вести изъ живота и дейността на есперантското движение. Обаче, редакцията не е въ състояние постоянно да преглежда всички периодични издания, които излизатъ въ предѣлитѣ на България. Затова ние молимъ ония съидейници, които печататъ статии или вести за и чрезъ Есперанто въ българскитѣ вестници да изпращатъ въ редакцията ни по единъ екземпляръ отъ броя на вестника въ който е печатана статията. По такъвъ начинъ ние ще даваме пълненъ библиографенъ списъкъ на вестницитѣ които печататъ нѣщо (статии или вести) за и чрезъ есперанто. Тоя списъкъ ще говори много ясно за интереса, който проявява българското общество къмъ Есперанто.

С. М.

„*Fervojista batalo*“ — semajna organo de la Bulgara Fervojista Asocio,

Sofia — n-ro 36, 37, 38, 39 kaj sekvan-
taj de Oktobro 1931. publikigas kur-
son de Esperanto verkatan de nia sa-
mideano St. A. Pizarov el Varna.

„*Bulgara kuturo*“ — Semajna ga-
zeto pri Sociaj demandoj, literaturo kaj
scienco, Sofia — n-roj 1, 2, 3, 4, kaj
sekvan-
taj de aŭtuno 1931. enhavas ru-
brikon „Esperanto“ redaktata de Mond-
ulo. Publikigata estas kurso de Esper-
anto, kronikaĵoj kaj artikoletoj en Es-
peranto.

„*Ruse'a poŝto*“ — ĉiutaga gazeto,
Ruse — n-ro 3209 de 13 de Aŭgusto
1931. publikigas artikolon pri la elekto
de bulgarino kiel Fraŭlino Esperanto
kaj kronikaĵon el la vivo de esperan-
tista societo „Solidareco“ en Ruse.

Sama gazeto — 3213 de 19 Au-
gusto 1931. publikigas detalan raporton
pri la Universala kongreso en Krakov
verkita de Dim. Ivanov.

Sama gazeto — n-ro 3227 de 2
de Septembro 1931. publikigas kroni-
kajon pri malfermo de esp-kurso en
Ruse.

Sama gazeto — n-ro 3256 de 1

de Oktobro 1931. publikigas longan artikolon pri la esperantista movado en Ruse.

„*Danuba tribuno*“ — ĉiutaga gazeto, Ruse — n-ro 1322 de 21 de Oktobro 1931. publikigas kronikaĵon pri la atendataj vizito kaj parolado de s-ro Scherer.

„*Penso*“ — semajna literatura gazeto Sofia — n-ro 8 de 8 Noembro 1931. kronikas pri esperantlingva traduko de poemo de bulgara poeto V. Rusaliev.

„*Venko*“ — ĉiutaga gazeto, Plovdiv

— n-roj 476, 499, kaj 501 de aŭtuno 1931. publikigas tradukaĵojn el Esperanto, faritajn de Iv. Šivarov kaj N. S.

„*Naturo kaj scienco*“ — monata scienca revuo, Sofia — n-ro 2 de Oktobro 1931. publikigas artikolon tradukitan el Esperanto de L. Jordanov.

„*Bulgara penso*“ — monata revuo literatura kaj socia — en sia volumo por Septembro — oktobro 1931. publikigas komencon de detala studo titolita „ĉu estas ebla universala lingvo“ verkata de universitata profesoro Bicili.

Enlanda kroniko

Pavlikeni. La 12-an de oktobro faris paroladon pri Esperanto la sekretario de Bulg. Esp. Asocio, s-ro Simeon St. Hesapĉiev. La parolado estis tre bone vizitita precipe de gelernantoj. La intereso pri Esperanto inter la gelernantoj kreskas. Baldaŭ ekfunkcios kurso. Kolektitaj kelkaj abonpagoj por „Bulgara Esperantisto“.

Raĵevo-Konare (Plovdiva regiono), Vigla intereso pri Esperanto ĉe la instruistoj. Fervore agas s-ano St. Trifonov, instruisto. Ĵus fondita esp. s-to Espero. Prez.: St. Trifonov.

Radomir. La 8-an kaj 9-an de novembro okazis tre bone aranĝita esperanta ekspozicio de libroj, gazetoj kaj de korespondaĵo. La belaj ilustritaj poŝtkartoj el la tuta mondo altiris la atenton de la urbanaro kaj de eksteraj vizitantoj (okaze de la jarfestoj). Ĵus fondita s-to „Prospero“. Baldaŭ ekfunkcios kurso. Al niaj samideanoj ni deziras sukcesan kaj fruktodonan laboron.

Sevlievo. Funkcias kurso por geurbanoj — gvidata de nia fervora samideano Nikola Marinov. Partoprenas pli ol 40 personoj.

St. Zagora. La 4-an de oktobro oni elektis la jenan estraron: Pre-

zidanto: Ĥr. Trijkakin, sekr.: Dimo Manĉev, kasisto: Ilio Zafirov; Kontrola komitato: Ĥr. Karakolev, Nisim Gozes, f-ino Rajna B. Ivanova.

Sviŝtov. Kurso ĉe la komerca gimnazio gvidata de s-no Koljo Petrov, lernanto. Partoprenas 25 lernantoj. La intereso al Esperanto konstante kreskas.

Ŝumen. Estas gvidata kurso en kiu partoprenas precipe gestudentoj de la Instruista Instituto ĉ. 35 personoj.

Tirnov. Ĵus lastmomente ni ricevis informon, ke la malnova kaj iam tre agema s-to „Lumo“ estas refondita. Prezidanto de la societo estas St. Ĥristov — instruisto. Al la nova societo ni deziras prosperon kaj progreson por atingi la iaman pozicion en la movado.

Varna. Kurson gvidis s-no Miŝu Beraru el Bukureŝto dum septembro. La 11-an de oktobro faris paroladon ĉe la komerca gimnazio s-no Simeon St. Hesapĉiev. Estas malfermotaj 4 kursoj: por fervojistoj, ĉe la komerca gimnazio, por geurbanoj — komencantoj kaj progresintoj.

Vidin. Funkcias du kursoj: unu por komencantoj kaj unu por progresintoj. Gvidas d-ro Julia Velkov

kaj Georgi Simeonov. Oni proponis al la skolta s-to doni sian helpon pri aranĝo de esperanta kurso. La societo decidis adresi peton al la Ministerio ree enkonduki Esperanton en la gimnaziojn kaj speciale en la lokan gimnazion kaj ke *ĉiuj membroj devige abonu al „Bulgara Esperantisto“*.

Plovdiv. Estas gvidata kurso por lernantoj ĉe la knaba gimnazio. Gvidanto s-ano Todor Tikirliiev. La nova estraro de s-to „Kulturo“ estas: Prezidanto: Hr. Ĉervenkov; sekr.: Tikirliiev Todor; kas: Anka Praĥova; bibl.: Iv. Šivarov; K. K.: Sr. Petrov, G. Petrov, N. Hubenov; Konsilantoj: G. Ĵilkov, T. Rojdo, T. Ajclov.

Sofia. La societo malfermis du kursojn: unu por komencantoj, gvidata de s-ano P. G. Pamporov kaj unu por progresintoj, gvidata de s-ano Simeon St. Hesapĉiev.

La 12-an de novembro okazis

intima vesperfesto en la legejo „Hr. Botev“, bone vizitita.

Vraca. Sekve de la cirkulero № 1 de la C. K., la societo sciigas la jenon: Estas elektita nova estraro: Prez.: R. K. Triĉkov; sekr.-kasisto: Latif Jumerov, bibl.: fino Katja Mineva; K. K.: Vasil Miĥajlov, Krum Ivanov, fino Mara Vasileva. Estas malfermata kurso ĉe la loka legejo „Razvitie“ gvidota de s-ano R. K. Triĉkov. Iniciatitaj kursoj ĉe la lernejoj. La s-to luis klubon.

La kongresa tombolo estas tirita je la 15-a de oktobro: gajnas la biletoj № №: 12, 30, 49, 109, 120, 157, 191, 224, 238, 250, 258, 272, 294, 320, 333, 354, 377, 391, 420, 431, 458, 474, 496, 510, 535, 543, 572, 625, 677, 870, 888, 910, 961, 998, 1005, 1030, 1046, 1214, 1248, 1300, 1320, 1354, 1375, 1391, 1418, 1451, 1470, 1491, 1519, 1533, 1613, 1635, 1649, 1680, 1696.

Движението въ чужбина

На 21. септември 1931 год.

Градският съвет на Лионъ, Франция, събранъ подъ председателството на г. Е. Ерио, бившъ министъръ-председателъ, е приелъ единодушно и гласувалъ следната резолюция, предложена отъ г. Клаве, общински съветникъ:

„Считайки, че задачата за помирение и сближение на народитѣ не ще успѣе, до когато народитѣ употребятъ само своя националенъ езикъ, Общинскиятъ съветъ на Лионъ изказва желанието да стане *задължително изучаването на спомагателния международенъ езикъ Esperanto въ държавнитѣ и въ частнитѣ училища въ цѣлъ свѣтъ*“.

Единъ съидейникъ отъ Мексико (San Luis Potosi), интересувайки се отъ българския езикъ и желяейки да го изучи, пише до редакцията, молейки да му изпратимъ нѣкои книги и

помагала.

Ето какъ Esperanto подтиква интереса къмъ националнитѣ езици, даже и къмъ тѣзи на малкитѣ народи, какъвто е българскиятъ.

Esperanto въ Ливерпулския университетъ. На 10. октомври т. г. се откри лекторатъ по Esperanto въ Ливерпулския университетъ съ срѣдства завещани отъ съидейника д-ръ Vuchanan. Професоръ Колинсонъ чете за структурата на Esperanto въ сравнение съ националнитѣ езици, като изтъкна гениалността на Заменхофа въ неговата творба. Професоръ Колинсонъ наблегна върху пригодността на Esperanto за научни трудове.

Прага. Общинското управление издава пжтеводни листове за Прага. Съидейници, които желяятъ да получатъ такива, да се обърнатъ на адресъ: Robert Bloch, Praha—Smichov 1364,

Amuzo kaj ŝerco

MALSAĜULO

Du personoj renkontis sin en mallarĝa strateto kaj neniu el ili volis deiri flanken. Tiam unu el ili diris fiere:

- Mi ne cedas al malsaĝuloj!
- Sed mi faras tion, respondis la alia, deprenante ĝentile sian ĉapelon.

REPAGO

Foje la filino de Nastradin hoĝa iris al li kaj plendis:

- Paĉjo, mia edzo frapis al mi la vangon. Vi devas inde revenĝi al li pri via filino.
- Jes, mi tion faros, frapante la vangon de lia edzino, li respondis kaj frapis al ŝi la alian vangon.

SURTOMBA SURSKRIBO

„Ĉi tie kuŝas Petro N., kiu dronis en la maron kaj oni ne povis trovi lian korpon“.

LA DOMOJ TURNIĜAS

Oficiro (al ebria soldato):

- Kial vi staras ĉi-tie kaj ne iras en la kazernon?
- Sed, via oficira moŝto, la domoj turniĝas ĉirkaŭ mi kaj mi atendas, ke la kazerno venu, por ke mi eniru en ĝin.

SINLOGO

La kudristo sinjoro Johano estis vera gabrovano*): fadenon li fendadis kaj ovon razadis. Iun matenon, irante al sia butikoj, li mendis al sia edzino:

- Karulino, por hodiaŭ fritu bon-gustan fazeolon kaj sendu al mi

*) La loĝantoj de la bulgara urbo Gabrovo estas famaj en multaj fabeloj kiel avaruloj.

plenan vazon de ĝi por manĝegi bone.

Tagmeze sinjoro Johano manĝis kun granda apetito, eĉ fajrercj elflugadis el liaj okuloj.

La restintan parton de la manĝaĵo li lasis por la sekvonta tago.

La sekvintan tagon, kiam sinjoro Johano pretiĝis por manĝi, li ek-sentis fortan malbonodoron venanta de la fazeolo: pro la somera varmego ĝi malboniĝis.

Sinjoro Johano tre bedaŭris. Kion fari nun? Manĝi ĝin estas neeble; ĵeti ĝin li ne volas — ja, oni donis por ĝi monon.

En lia cerbo ekbrilis genia penso.

Li prenis la starantan sur la breto botelon da brando, plenigis glaseton kaj diris al si:

Se ci, Johano, formanĝus la fazeolon, ci ricevos glaseton da brando.

Tiamaniere, logate de si mem, li heroe formanĝis la malbonodoran fazeolon.

Post tio li diris al si:

— Ho, ci malsaĝa Johano! Mi cin bonege trompis, ja! Jen do!

Kaj li reenverŝis la brandon en la botelon.

50% *Rabaton!* 50%
Kontraŭ nur 105 leva (eksterlande 125) sendas la

Plenan esperanto-bulgaran kaj bulgara-esperantan vortaron

kaj la bonegan ilnstritan legolibron

Bulgara antologio

— ambaŭ kune enhavantaj pli ol 550 paĝoj — la aŭtoro-eldoninto

IV. H. KRESTANOV
Vasil Drumev, 35 — Sofia,
Bulgarujo
Profitu tuj la okazon!

Начинаючи!

Ръководители на курсове!

като допълнение на курса леко и забавно четиво ви доставя

== АНЕКДОТАРО ==

Цена 10 лева

de Süsser

Доставя Съюзътъ

1,000 абонати трѣбватъ на

„Bulgara Esperantisto“

за да може редовно да излиза съ подбранъ и разнообразенъ
материалъ

Вие платихте ли си абонамента?

Записахте ли поне единъ новъ абонатъ?

Поне на 15. декемврий отдѣлете 20 лева за съюзния
си органъ!

Ефтино и годно срѣдство за пропаганда е:

**Стенната граматика на
Есперанто**

Цена 1 левъ

Цена 1 левъ

Съидейници! Разпространете я навсѣкжде!

ДОСТАВЯ СЪЮЗЪТЪ

За да се усвѣршенствувате въ Есперанто
нуженъ ви е

**Есперантски синтаксисъ
отъ д-ръ З. Захариевъ**

Необходимо помагало за изпититѣ по Есперанто

Цена 22 лева

Доставя Съюзътъ

Български Есперантски Съюзъ

доставя:

1. Учебникъ по Есперанто отъ Аг. Д. Анасасвъ — 7 издание лв.	25
2. Учебникъ по Есперанто — д-ръ З. Захариевъ	50
3. Есперантски синтаксисъ — д-ръ Захари Захариевъ	22
4. Практическа граматика на Есперанто	3
5. Ключъ на Есперанто	4
6. Разговорникъ	5
7. Anekdotaro — Süsser	10
8. Есперанто ще завладѣе свѣта — д-ръ Д. Гаврийски	12
9. Възможенъ и нуженъ ли е международенъ езикъ — д-ръ Ив. Д. Шишмановъ	4
10. Конгресни речи на д-ръ Заменхофъ — 1, 2, 3, 4/5 по	2
11. Портретъ на д-ръ Л. Заменхофъ	10
12. Стенна граматика на Есперанто	1
13. Есперанто — Д-ръ Ив. Д. Шишмановъ	2
14. Есперанто-български речникъ — Асенъ Григоровъ	15
15. Българо-есперантски речникъ — Асенъ Григорсвъ	25
16. Картички на Заменхофъ	1
17. Картички „La mistera stelo“	1
18. La espergo (ноти и текстъ)	2
19. Международна конференция за общъ търговски езикъ	5
20. Rememoroj de esperantisto — Ada	22
21. Novaj Bulgaraj Rakontoj — Vazov	15
22. Versaĵoj de Hr. Botev	20
23. La familio Gerak — Elin-Pelin	15
24. Libro de l' gajulo — N. Marinov	10

За поржчки до 100 лева да се прибавятъ 10 на сто за пощенски разноски. За по-голъми поржчки правимъ 20 на сто отстъпка при наши пощенски разноски. Суми да се изпращатъ съ пощенски записъ на адресъ:

БЪЛГАРСКИ ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗЪ
Пощенска кутия 233 — София

До